

ЧОРНО-РЯБА ХУДОБА ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ У ДПЗ “ПАСІЧНА”

Хмельницька державна сільськогосподарська дослідна станція УААН

Держплемзавод “Пасічна” Старосинявського району Хмельницької області є одним із господарств, де ведеться робота із розведення тварин подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи худоби. Створювався даний тип методом відтворюючого схрещування місцевих голладизованих корів з голштинськими плідниками американського та канадського походження. Крім подільського заводського типу в господарстві лактують і корови чорно-рябої породи, імпортовані з Німеччини.

Метою наших досліджень було вивчити продуктивні та племінні якості корів-первісток різного походження для виявлення їх потенційних можливостей і подальшого використання.

Проведений аналіз молочної продуктивності корів різного походження за 305 днів першої лактації показав, що корови німецької селекції істотно переважають тварин вітчизняної селекції за рівнем надою, вмістом жиру в молоці та виходом молочного жиру відповідно на 757 кг, 0,27% та 42 кг. Зазначимо, що ця різниця статистично вірогідна ($P > 0,001$).

Встановлено, що рівень молочної продуктивності значною мірою залежить від розвитку молочної залози. Корови німецької селекції переважно характеризуються ванно- та чашоподібною формою вимені. Округла форма вимені в стаді імпоротної селекції відсутня, тоді як у тварин подільського заводського типу округла форма вимені спостерігається у 23,1%.

За показником інтенсивності молоковіддачі кращими є також тварини німецького походження. Даний показник у них становить 2,28 кг/хв., у української чорно-рябої молочної – 2,96 кг/хв.

Середній вік першого плідного осіменіння телиць вітчизняної та зарубіжної селекції відповідно настає в 21 та 20,4 місяці.

Кращими показниками відтворюючої здатності характеризуються тварини вітчизняної селекції. Середня тривалість міжотельного і сервіс-періодів у них була коротшою від їх ровесниць німецької селекції відповідно на 32 і 12 днів. Кращими є і коефіцієнт відтворюючої здатності (0,92, що на 0,03 більший, ніж у корів німецької селекції).

При вивченні впливу рівня продуктивності на відтворюючу здатність корів встановлено, що у корів усіх груп із підвищенням надоїв збільшується міжотельний період. Так, за надою 4000 кг міжотельний період у німецьких первісток становить 98 днів, а українських – 80 днів. Із зростанням надоїв запліднююча здатність корів після першого осіменіння зменшувалася у тварин усіх груп. Найбільш висока запліднюваність виявлена у корів з надоєм до 4000 кг. У корів-первісток української чорно-рябої молочної породи вона становить 75%, а у корів німецької селекції – 69%. Індекс осіменіння із підвищенням надоїв у корів усіх груп значно зростав. Так, за надою до 4000 кг молока даний показник у корів української та німецької чорно-рябих порід

відповідно становить 1,08 і 1,73, а за збільшення надоїв до 6000 кг величина його відповідно дорівнювала 1,31 і 2,13.

Подальша селекційна робота зі стадом у ДПЗ "Пасічна" буде спрямована на закріплення господарськи корисних ознак подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи як шляхом внутріпородного розведення, так і цілеспрямованого використання генетичного потенціалу спорідненої німецької чорно-рябої породи.

УДК 636.22/28.082

О.Е.ВІНК*

АМІНОКИСЛОТНИЙ СКЛАД БІЛКА МОЛОКА КОБИЛ НОВООЛЕКСАНДРІВСЬКОЇ ВАГОВОЇ ПОРОДИ

Національний аграрний університет

У даний час не втратило актуальності продуктивне конярство. Кобили ваговозних порід за повноцінної годівлі можуть виробляти 2500-3000 і більше л молока за 6 місяців лактації. Крім цього, лошата ваговозних порід відрізняються високою інтенсивністю росту. За перші три місяці життя їх приріст, складає біля 150 кг. Це може слугувати додатковим джерелом надходжень у спеціалізовані господарства за рахунок здачі на м'ясо надремонтного молодняка.

Дослідження проводилися на племінних дійних кобилах новоолександрівської вагОВОЗНОЇ породи кумисної ферми Дібрівського кінного заводу. Для досліду була сформована група кобил (n=5) ідентичних за віком, живою масою, молочною продуктивністю, кількістю лактацій та строками вижереблення.

Залежно від структури зеленого конвеєру дослід проводився в три періоди. В перший період досліду кобилам згодовували зелену масу віковів'яно-горохової суміші, в другий – люцерни, в третій – кукурудзи молочно-воскової стиглості. Добовий раціон всіх кобил складався з 50 кг зеленої маси та 3 кг вівса. Тривалість кожного періоду складала 25 дб.

За кількістю білка та його повноцінністю вигідно відрізнялося молоко кобил у другий період досліду за згодовування зеленої маси люцерни.

Найбільший вміст незамінних амінокислот спостерігався в кінці першого та в другий періоди досліду (6,99 та 7,20 г/кг, відповідно). Найбільшу питому вагу серед незамінних амінокислот має лейцин (1,74-1,88 г/кг). Його найбільша кількість припадає на другий період досліду. Самими непостійними незамінними амінокислотами є ізолейцин (0,53-0,77 г/кг) та лізин (1,30-1,48 г/кг). Їх вміст в молоці різко збільшується в другий та повільно знижується в третій періоди досліду.

Серед замінних амінокислот перше місце за кількістю займає глютамінова кислота (3,64-4,14 г/кг). Разом з аргініном (1,12-1,52 г/кг) вони самі непостійні амінокислоти даної групи. Значне збільшення глютамінової кисло-

* Науковий керівник – професор Б.М. Гопка.